

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Att: Helge Westborg

Deres ref: 17/1008

Vår ref: 2017/748
Arkivnr: 323
Løpenr: 32275/2017

His 01.08.2017

RÅD - MILJØ OG BIOLOGISK MANGFOLD - HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL LOV OM MINERALVIRKSOMHET PÅ KONTINENTALSOKKELEN

Det vises til Olje og energidepartementets høring vedr. forslag til ny lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen (Deres ref. 17/1008) av 9. mai 2017.

Havforskningsinstituttet har vurdert høringsnotatet og lovutkastet og finner at forhold relevante for instituttets arbeids- og ansvarsområde er godt ivaretatt. Instituttet er særlig opptatt av vilkårene for vitenskapelig forskning, og av hvordan krav til konsekvensutredninger ivaretar miljøhensyn og biologiske ressurser er omhandlet.

Vi noterer at vitenskapelig forskning er unntatt fra den nye loven, men fortsatt er omfattet av eksisterende lovverk.

At strategiske konsekvensutredninger er foreslått å bli et offentlig anliggende er etter vår oppfatning sikreste løsning for å oppnå uavhengig vurderinger av bl.a. miljøaspekter og konsekvenser for annen virksomhet på havet.

Vi noterer oss også kravene som stilles til konsekvensutredninger for undersøkelser og søknader om utvinningstillatelser, og vi finner disse tilfredsstillende i relasjon til mulige miljøkonsekvenser i de ulike fasene av virksomheten.

Det må bemerkes at det er lite erfaring med de fleste typer undersjøisk mineralutvinning og konsekvenser av disse. At det selv i undersøkelser skal kunne stilles krav om beste teknologi og avbøtende tiltak i spesielt sårbare områder (Høringsnotatet s. 65), eventuelt nedlegges forbud mot enkelte typer teknologi, anser vi viktig. Det er også bra at undersøkelsesprogram skal omfatte vurderinger av påvirkning på habitat og organismesamfunn. Instituttet imøteser meldinger om slike undersøkelser. At det kan stilles krav om ytterligere konsekvensvurderinger i løpet av undersøkelser er nødvendig.

Prosjektspesifikke konsekvensutredninger i forbindelse med utvinningsøknader skal omfatte nærings- og miljømessige forhold, herunder forebyggende og avbøtende tiltak, samt opplysninger om hvordan en innretning vil kunne disponeres ved avslutning av mineralvirksomheten. Instituttet støtter intensjonen om å kreve miljøhandlingsplaner (høringsnotatet kap. 9.8.3).

Det nevnes i høringsnotatet (Kap. 9.4.2.) at Havbunnsmyndigheten i utkast til regelverk vedr. utvinningstillatelse bl.a. foreslår å legge vekt på 'føre-var' prinsippet. I lys av den rådende kunnskapsmangelen om miljøforhold, habitater og organismesamfunn, spesielt i dype områder av norsk kontinentalsokkel, mener vi dette også bør reflekteres i norske krav. I den grad det ikke er implisitt i lovutkastet, bør det ivaretas i framtidig forskriftsutvikling. Instituttet vil i tillegg bemerke to forhold som vil måtte tas hensyn til i det videre arbeidet med konkrete tiltak og krav i forskrifter. Det er internasjonalt anerkjent, bl.a. i resolusjoner fra FNs hovedforsamling (61-105 og senere), at aktive kjemosyntetiske økosystemer er sårbare og krever spesielle beskyttelsestiltak mot fiskeri med bunnredskap. At slike systemer også er sårbare for mineralvirksomhet er svært sannsynlig. På norsk sokkel er det til nå kun påvist et fåtall slike systemer (færre enn 10), og alle disse er i arktiske eller subarktiske områder. Disse små og fåtallige systemene vil trolig måtte karakteriseres som unike i globalt perspektiv, og det bør vurderes om slike lokaliteter bør omfattes av særskilte vernetiltak.

Et annet forhold vi vil bemerke er mulighetene for spredning med havstrømmene av slam og forurensning fra lokaliteter hvor det foregår mineralundersøkelse og -utvinning. Det vil bli nødvendig med nærmere undersøkelser for å vurdere hvor store spredningsavstander som er relevante og sannsynlige under ulike forhold.

Vennlig hilsen,

Frode Bendiksen Vikebø
Programleder
Marine prosesser og menneskelig påvirkning

Odd Aksel Bergstad
Forsker
Dyphavsarter og bruskfisk

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning.